

Akvaplan-Niva AS

**SYSSELMANNEN
PÅ SVALBARD**

Att.: Paul E. Renaud

**THE GOVERNOR OF SVALBARD
ГУБЕРНАТОР СВАЛБАРДА**

Vår dato:
02.07.2021

Vår ref: (bes oppgitt ved svar)
21/01631-3

Deres dato:
22.06.2021

Deres ref:
2020/6943

Svar på søknad om prøvetakning og prøvefiske rundt Svalbard - UNIS undervisningstokt høsten 2021

Vi viser til søknad mottatt 26.06.2021 om prøvetakning og prøvefiske rundt Svalbard i forbindelse med UNIS undervisningstokt høsten 2021.

Søknaden

UNIS planlegger å gjennomføre undervisningstokt med FF Helmer Hanssen i perioden 01.-12. september 2021 og søker om tillatelse til å gjennomføre følgende innsamling av studie- og forskningsmateriale i vernesonen for Øst-Svalbard:

1. Bunntrål, bunnskrape, bunnslede og grab-prøver i Rippfjorden. UNIS har de siste 15 årene brukt Rippfjorden som et fast målepunkt for biologiske og hydrografiske parametre. Dette har bl.a blitt gjennomført som en del av Norges offisielle IPY program (2007-8), samt årlige tokt både sommer og vinter siden 2011. Kunnskap om endringer i flora og fauna er en essensiell del av forståelsen for hvordan klimaendringer påvirker naturen på Svalbard, og denne prøvetakningen vil inngå i et langsiktig monitoreringsperspektiv. Vi ber om tillatelse til å ta tre tråltrekk, inntil 5 skrapetrekk, 2 trekk med bunnslede og 5 grabb skudd i den midtre delen av Rippfjorden.

2. Vi ber om tillatelse til utsetting av havobservatorium på ca 200 m dyp i den nordlige delen av Vindbukta (RiS 11106). Dette havobservatoriet har vært i kontinuerlig bruk siden IPY programmet ble igangsatt i 2006. Se vedlagt skisse av observatoriet slik det ble satt ut i august 2020 – vi planlegger å sette ut nøyaktig samme observatorium i 2021.

3. Bunntrål, bunnskrape og bunnslede i van Mijenfjorden, Isfjorden, Kongsfjorden, Raudfjorden og Magdalenefjorden. Innsamling lik den vi vil gjennomføre i Rippfjorden. Bunntrål brukes kun >100 m dybde.

4. Prøvefiske i Isfjorden, Kongsfjorden, Raudfjorden, og Rippfjorden med garn langs kysten.

5. Bruke av krabbeteiner for å overvåke forekomst av snø-/konge-/strandkrabbe i Isfjorden.

6. Under opphold i Smeerenburg og Kongsfjorden ber vi om tillatelse til å gå i land i henholdsvis Smeerenburg og Ny-London.

Øvrig innsamling av biologisk materiale på toktet vil være ved hjelp av pelagiske redskaper (flytetral og diverse former for pelagiske plankton hov), noe som ikke er omfattet av regelverk for prøvetakning. Denne prøvetakningen vil foregå i Isfjorden, Kongsfjorden, Raudfjorden, Rijpfjorden, Smeerenburgfjorden og utenfor kontinentalsokkel vest eller nord av Svalbard.

UNIS v/Paul E. Renaud skriver i e-post 29.06.2021

Feltaktivitetene vi søker tillatelse for er en del av et UNIS kurs som har gått annenhvert år siden midten 1990 tallet. Vi pleier å samle inn overvåkningsdata i flere fjorder rundt Svalbard, inkl Kongsfjorden og Rijpfjorden. Her har vi i de siste 15-20 år hadde havobservatorier som må skiftes ut hvert år. Vi har de siste årene knyttet biologiske overvåkningsdata til den informasjonen vi får fra disse observatoriene. Derfor har vi nevnt disse to RIS nr som relevant til prøvetaking vi planlegger, men dette er ikke en søknad for observatoriene.

Jeg har også satt in et tredje RIS nr som er også veldig relevant for prøvetaking (Arctic ABC). Prøver/data vi samler inn på tokt brukes innen prosjekt Arctic ABC. Hvis det er enklere å bruke kun dette RIS nr så kan vi gjøre det.

Et viktig moment her er at UNIS ikke oppretter RIS nr for hvert kurs, men vi som UNIS-ansatte prøver så godt vi kan å relatere undervisningen til pågående forsknings- og overvåkningsaktiviteter.

Toktarbeidet er knyttet med:

RIS 10624: Arctic Ocean ecosystems - Applied technology, Biological interactions and Consequences in an era of abrupt climate change (Arctic ABC)

RIS 11106 og 11107: KROP: The Kongsfjorden and Rijpfjorden Observatory Program

Regelverk

Rijpfjorden og Vindbukta ligger i Nordaust-Svalbard naturreservat, som er vernet i medhold av forskrift om nasjonalparkene Sør-Spitsbergen, Forlandet og Nordvest-Spitsbergen, om naturreservatene Nordaust-Svalbard og Søraust-Svalbard, og om naturreservatene for fugl på Svalbard. Formålet med fredningen er å bevare store, sammenhengende og i det vesentligste urørte naturområder på land og i sjøen med intakte naturtyper, økosystemer, arter, naturlige økologiske prosesser, landskap, kulturminner og kulturmiljøer som referanseområder for forskning, jf. forskriften § 14.

Det følger av forskriften § 23 at områdene er fredet mot alle tekniske inngrep som oppføring av bygninger og anlegg av enhver art, bergverksdrift boring etter olje og drift av oljekilder, massetak og annen virksomhet som medfører terrenginngrep eller forstyrrelse av naturmiljøet. Havbunnen er fredet mot fangst og innhøsting ved dykking og ved bruk av bunnetral eller skrape. Sysselmesteren kan likevel gi dispensasjon til å utføre vitenskapelige undersøkelser dersom det ikke vil stride mot formålet med naturreservatene, jf. § 28 c.

Raudfjorden og Magdalenefjorden ligger i Nordvest-Spitsbergen nasjonalpark. Av forskrift om større naturvernområder og fuglereservater på Svalbard videreført fra 1973 § 6 første og annet ledd

følger at «Områdene er fredet mot alle tekniske inngrep som oppføring av bygninger og anlegg av enhver art, bergverksdrift, boring etter olje og drift av oljekilder, massetak og annen virksomhet som medfører terrenginngrep eller forstyrrelser av naturmiljøet. Havbunnen er fredet mot fangst og innhøsting ved dykking og ved bruk av bunntål eller skrape. Tråling etter reker er tillat i farvann med dybder på 100 meter eller mer.» Det kan gis dispensasjon fra bestemmelsene for å utføre vitenskapelige undersøkelser dersom det ikke vil stride mot formålet med nasjonalparken, jf. § 11 d.

Nordre del av Isfjorden er fredet gjennom Forskrift om fredning av Nordre Isfjorden nasjonalpark på Svalbard. Utenfor de fredede områdene kommer svalbardmiljøloven §§ 25 og 37 til anvendelse. I forskrift om Nordre Isfjorden nasjonalpark § 4 fremgår blant annet at det ikke må settes i verk virksomhet som varig kan påvirke landskap eller naturmiljø, herunder blant annet skraping av havbunnen eller jordoverflaten. I henhold til § 6 kan det gis dispensasjon fra fredningsbestemmelsene når vitenskapelige eller særlige grunner for øvrig taler for det.

Van Mijenfjorden er fredet gjennom Forskrift om fredning av Van Mijenfjorden nasjonalpark FOR-2021-06-18 nr. 1980. I forskriftens § 3 fremgår blant annet at det ikke må settes i verk virksomhet som varig kan påvirke landskap eller naturmiljø, herunder blant annet skraping av havbunnen og jordoverflaten. I henhold til § 10 kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi dispensasjon fra bestemmelsene i forskriften etter svalbardmiljøloven § 22. Svalbardmiljølovens § 22 sier at når vitenskapelige eller særlige grunner for øvrig taler for det, kan miljøvernmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål eller ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Hvorvidt det skal gis tillatelse til prøvefiske i Kongsfjorden, beror på vurdering etter svalbardmiljølovens bestemmelser. Det følger av svalbardmiljøloven § 25 at all flora og fauna med egg, reir og bo er fredet om ikke annet er fastsatt med hjemmel i lov. Dette gjelder både i sjø og på land, jf. § 24. I henhold til § 37 kan det gjøres unntak fra bestemmelsene i kapittelet «for vitenskapelige formål eller når andre helt særlige grunner foreligger.»

Sysselmesterens vurdering

Det søkes om bunntål, bunnskrape, bunnslede og grab-prøver i Rjipfjorden, henholdsvis tre tråltrekk, inntil fem skrapetrekk, to trekk med bunnslede og fem grabb-skudd i midtre del av Rjipfjorden. Videre søkes det om bunntål, bunnskrape og bunnslede på dybde >100m i van Mijenfjorden, Isfjorden, Kongsfjorden, Raudfjorden og Magdalenefjorden, med lik innsamling som gjennomføring i Rjipfjorden. Det søkes også om prøvefiske med garn langs kysten i Isfjorden, Kongsfjorden, Raudfjorden og Rjipfjorden, bruk av krabbeteiner for overvåkning av forekomster av snø/konge/strandkrabbe i Isfjorden og utsetting av havobservatorium på ca 200m dyp i den nordlige delen av Vindbukta.

Sysselmesteren har hjemmel til å gi dispensasjon til omsøkt forskningsaktivitet, jf. regelverket. At det kan gis dispensasjon betyr ikke nødvendigvis at det skal gis dispensasjon. I vurderingen av om dispensasjon skal gis, må det legges vekt på miljøvirkningene av den omsøkte aktiviteten opp mot verneforskriftenes og lovens formål.

Formål med tråltrekkene er vitenskapelig, og er blitt gjennomført årlig. Særlig er Rjipfjorden blitt et fast målepunkt for biologiske og hydrografiske parametere. Undersøkelsene sikrer kunnskap om hvordan klimaendringene påvirker naturen på Svalbard.

Omfanget av undersøkelsene vil være begrenset, og Sysselmesteren vurderer derfor at det ikke vil ha negativ påvirkning på naturverdiene i området, eller innebære strid med formålet til naturreservat og nasjonalparker. På denne bakgrunn vurderes at dispensasjon kan gis. Sysselmesteren har for øvrig ingen innvendinger til prøvefisket med garn eller bruk av krabbeteiner da det kun omfatter saltvannsfiske.

Det omsøkte havobservatoriet som også har vært satt ut tidligere år og i bruk siden 2006, er en midlertidig innretning av begrenset størrelse. Sysselmesteren kan ikke se at utsetting av havobservatoriet strider mot verneforskriften for Nordaust-Svalbard naturreservat, eller Svalbardmiljøloven for øvrig. Formålet er vitenskapelig og vil kunne gi viktig kunnskap.

Vi minner om at det i henhold til verneforskriften § 24 er forbudt å slippe ut kloakk og gråvann fra skip eller andre fartøy innenfor en avstand av 500 meter fra land i naturreservatet. I Rippfjorden er det forbudt å slippe ut kloakk og gråvann fra skip eller andre fartøy i området slik det fremgår av forskriftens vedlegg 7.

Det er for øvrig søkt om tillatelse til å gå i land i Smeerenburg og Ny-London. Det kreves ikke tillatelse for ilandstigning i disse områdene.

Sysselmesterens vedtak

Med hjemmel i svalbardmiljøloven § 37, forskrift om nasjonalparkene Sør-Spitsbergen, Forlandet og Nordvest-Spitsbergen, om naturreservatene Nordaust-Svalbard og Søraust-Svalbard, og om naturreservatene for fugl på Svalbard § 11 d og 28 c samt forskrift om fredning av nordre Isfjorden nasjonalpark § 6 gis UNIS ved Paul E. Renaud dispensasjon til prøvetaking, prøvefiske og utplassering av havobservatorium som beskrevet i søknaden i perioden 01.09.-12.09.2021.

Dispensasjonene er gitt på følgende vilkår:

- Det skal leveres en oppsummerende rapport til Sysselmesteren som inkluderer en oversikt over posisjoner for tråltrekk og hovedfunn på de ulike posisjonene innen 1. november 2021.
- Prosjektleder skal sørge for umiddelbar rapportering til Sysselmesteren om eventuelle avvik eller uhell.
- Dispensasjonen omfatter kun personer som inngår i prosjektet.
- Denne tillatelsen skal være med ved arbeid i felt.

Vi gjør oppmerksom på at planlagt feltarbeid utenfor forvaltningsområde 10 har meldeplikt til Sysselmesteren, jf. FOR-1991-10-18-671, Forskrift om turisme, feltopplegg og annen reisevirksomhet på Svalbard. Meldeskjema ligger her: [Meldeskjema for turopplegg på Svalbard for fastboende, tilreisende og forskere.](#)

Aktsomhetsplikt

Vi gjør oppmerksom på aktsomhetsplikten i Svalbardmiljøloven § 5: «Enhver som oppholder seg eller forestår virksomhet på Svalbard, skal vise hensyn og opptre varsomt så kulturminner og naturmiljø ikke påføres unødig skade eller forstyrrelse.»

Klageadgang

Dette vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven §§ 28-30 påklages. Klagen sendes innen 3 uker fra dette vedtaket er mottatt. Skriftlig klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Sysselmesteren.

Med hilsen

Håkon Larsen
fung. miljøvernsjef

Ingvild Øyjordet
naturforvalter

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskreven signatur

Kopimottakere:

Miljødirektoratet
Universitetssenteret på Svalbard - UNIS, Janne Søreide
UiT Norges Arktiske Universitet, Jørgen Berge